

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 378/2022-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Törökom, Šafárikova 8, Rožňava, proti postupu Okresného súdu Rimavská Sobota v konaní sp. zn. 7Pc/3/2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. júna 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Sťažovateľka navrhuje priznať jej primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že bývalý manžel sťažovateľky sa žalobou z 15. marca 2017 domáha vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) po rozvode manželstva so sťažovateľkou. O tejto žalobe nebolo právoplatne rozhodnuté do podania ústavnej sťažnosti. Z obsahu ústavnej sťažnosti tiež vyplýva, že ústavný súd nálezom č. k. IV. ÚS 15/2022 z 23. marca 2022 deklaroval porušenie už uvedených práv sťažovateľky a prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov.

II. Argumentácia sťažovateľky

3. Podľa názoru sťažovateľky konanie o vyporiadanie BSM je bežnou, skutkovo a právne nenáročnou agendou všeobecných súdov. Sťažovateľka žije neustále v právnej neistote, je invalidnou dôchodkyňou a jej zdravotné ťažkosti jej neumožňujú pracovať, čo je príčinou aj jej zlej finančnej situácie. S väčšinou ich spoločného majetku disponuje jej bývalý manžel. Sťažovateľka tiež poukazuje na skutočnosť, že po vydaní nálezů ústavného súdu bolo zo strany okresného súdu nariadených viacero termínov pojednávania, pričom posledné z nich bolo odročené na neurčito z dôvodu prebiehajúceho konania o obmedzení spôsobilosti sťažovateľky na právne úkony na návrh žalobcu. Sťažovateľka pritom dôvodí, že v namietanom konaní je právne zastúpená, a preto nevidí dôvod na odročenie pojednávania.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd predmetnú vec posudzoval so zreteľom na už existujúci nález v rovnakej záležitosti sťažovateľky (pozri bod 2 uznesenia). Keďže bol viazaný rozsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti, ústavný súd musel konštatovať vo vzťahu k obdobiu, na ktoré dopadá predchádzajúci nález, že v tejto časti bola vec už ústavným súdom meritórne preskúmaná a predchádzajúci nález vo vzťahu k ním riešenému obdobiu predstavuje prekážku rozsúdenej veci. V tejto časti preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 1 písm. d) v spojení s § 55 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoÚS“).

5. Ústavný súd, berúc síce do úvahy celkovú dĺžku konania, koncentroval ústavnoprávny prieskum na obdobie po skoršom náleze. Vychádzajúc z ústavnej sťažnosti, okresný súd v konaní po právoplatnosti nálezů ústavného súdu (4. apríla 2022) nariadil viacero termínov pojednávania, ktoré však opakovane odročil (naposledy termín zo 16. júna 2022 odročený na neurčito z dôvodu prebiehajúceho konania o obmedzení spôsobilosti sťažovateľky na právne úkony na návrh žalobcu). V namietanom postupe okresného súdu je možné vnímať prvky neefektívnej činnosti v podobe predchádzajúcich odročovaní termínov pojednávania.

6. Význam samotného konania a jeho výsledok je nepochybne pre sťažovateľku dôležitý a ústavný súd v žiadnom prípade nemá v úmysle tento význam zľahčovať. Vnímajúc povahu a dĺžku namietaného konania, ktorú ústavný súd môže posudzovať v súvislosti so sťažovateľkou namietaným porušením jej uvedených práv a ktorá v okolnostiach tohto prípadu predstavuje nečinnosť okresného súdu viac ako dva mesiace (po právoplatnosti predošlého nálezů), ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto posudzovaného obdobia sa nepochybne predĺžila, avšak v okolnostiach veci ešte nezaložila porušenie referenčných noriem. V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že z jeho judikatúry vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 375/08).

7. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (II. ÚS 57/01), prípadne návrhu nevyhovet (I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05). K takémuto záveru dospel ústavný súd aj pri predbežnom prerokovaní tejto ústavnej sťažnosti vo vzťahu k obdobiu po predchádzajúcom náleze. Pre okresný súd stále platí príkaz ústavného súdu stanovený predchádzajúcim nálezom (obdobne III. ÚS 131/2022).

8. Na základe uvedeného ústavný súd v okolnostiach prípadu nevyhodnotil dĺžku rozhodovania okresného súdu v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu za nezlučiteľnú s právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zmyslom ústavnoprávnej ochrany v obdobných prípadoch, v ktorých už bolo deklarované porušenie referenčných noriem vo vzťahu k včasnosti ochrany jednotlivca a bol nariadený príkaz konať, nie je produkovať ďalšie nálezy („nález na nález“). Nové konanie pred ústavným súdom podľa referenčných noriem musí zohľadňovať už poskytnutú ochranu skorším nálezom a koncentrovať posúdenie intenzity zásahu do práv sťažovateľky na obdobie po takomto náleze. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) ZoÚS ako zjavne neopodstatnenú.

9. Ústavný súd poznamenáva, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci, a v prípade, že nečinnosť, resp. neefektívna činnosť okresného súdu bude pokračovať a jej intenzita sa stane ústavne neudržateľná, sťažovateľka sa môže opätovne obrátiť na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2022

Peter Straka
predseda senátu